

hvor han klart gav udtryk for det, som også blev sagt på høringsen af den officielle amerikanske repræsentant, at den amerikanske regering under alle omstændigheder vil gå i gang med planerne om et nyt missilforsvar, og nok så vigtigt, at man vil gøre det helt uafhængigt af, om ABM-traktaten bliver ændret eller ej.

Der blev ganske vist fra Bush's side udtrykt vilje til at konsultere allierede og gode venner. Man er vel høflig. Men meningen er ikke til at tage fejl af: USA vil under alle omstændigheder gå i gang med det her projekt.

Som det blev påpeget på konferencen i sidste uge, er der ingen rationelle sikkerhedspolitiske begrundelser bag NMD-projektet. Det er et projekt på den amerikanske højrefløj. Den rapport, der er grundlaget for debatten, Rumsfeld-rapporten, bygger på nogle meget tvivlsomme forudsætninger vedrørende trusselsbillederne, men Rumsfeld har selv lagt så megen præstige i projektet, at det for enhver pris skal gennemføres.

Det står dog klart efter konferencen i sidste uge, at kun de mest blåøjede optimister i regeringen kan forestille sig, at der ikke vil komme nogen henvendelse vedrørende Thuleradaren. Der opereres stadig væk med forskellige modeller, ja, men brug af Thuleradaren udgør en hel central del af de amerikanske planer. Det er derfor, at den danske strudsepolitik, hvor vi afviser at tage stilling, før der ligger nogen formel henvendelse, er uholdbar. Med Thuleradaren står vi i en særlig situation, og vi bør tage det ansvar på os, der ligger i at melde ud i forhold til de amerikanske planer.

Da USA for nylig trådte ud af Kyoto-aftalen, blev det mødt med stærk kritik af den danske regering og det med rette, men hele situationen omkring ABM-traktaten er den samme, nemlig at USA kører sin egen linje. Man vil godt overholde internationale aftaler, når man selv finder det belejligt, gør man ikke det, blæser man på aftalen.

Derfor er det her forsvar ikke kun et anliggende for USA. Det har meget store internationale globale konsekvenser både i forhold til Rusland, i forhold til Kina, i forhold til andre dele af verden, og derfor er det helt afgørende, at vi på ansvarlig vis forholder os til de her planer.

Jeg ser derfor frem til, at vi får en god debat her i dag, hvor vi forhåbentlig kan få en klar dansk holdning til de amerikanske planer.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at der fortsat ikke foreligger nogen konkret anmodning om anvendelse af Thuleradaren i forbindelse med disse amerikanske planer om et missilforsvar. Der er efter min vurdering heller ikke noget, der taler for, at det skulle være umiddelbart forestående.

Det er velkendt, at regeringen har den opfattelse, at der ikke skal tages, ikke bliver taget stilling til amerikanske planer, før der kendes et præcist udspil og er et overblik over de politiske omstændigheder, der knytter sig til det, herunder kendskabet til den internationale sikkerhedspolitiske ramme, sådanne planer måtte indgå i.

Der er en meget god grund til, at regeringen har den holdning til det. Den diskussion, der startes med disse amerikanske overvejelser, kan efter min opfattelse i princippet lande hvor som helst mellem et uoverskueligt rustningskapløb og den mest omfattende nedrustning hidtil.

Men uanset hvordan et missilforsvarssystem måtte komme til at se ud, så lægger regeringen naturligvis overordentlig vægt på, at et missilforsvar netop ikke giver anledning, bliver starten til et nyt rustningskapløb. Og derfor er det af afgørende betydning, at hovedperspektivet er ikkespredningsaftaler, dybe aftalte nedskæringer i strategiske kernevåben m.v.

Jeg vil også gerne sige specielt, at det er min vurdering, at de største risici for et nyt rustningskapløb ligger i Asien. Det er min vurdering, at hvis man tager sig den luksus at prøve at tænke 10-20-30 år frem i tiden, er det sandsynlige internationale billede, at der igen er to supermagter, og at den ene hedder Kina.

Derfor er det utrolig vigtigt i den måde, verden udvikler sig på, at der ikke skabes nye konfrontationer mellem disse to lande, men at alle parter gør sig utrolig umage for at understøtte, finde et fredeligt partnerskab mellem disse to giganter.

Lad mig sige omkring Thuleradaren, at USA jo, som det også er velkendt, på et tidligt tidspunkt har tilkendegivet, at den vil kunne indgå i et missilforsvar med den opgave at opfange og videresende oplysninger som en del af et samlet varslingsystem.

Hvis man lytter til den amerikanske argumentation omkring missilforsvarstanken, tager den jo udgangspunkt i en vurdering af, at efter